

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Landstthinget. № 160.

Tredie Sæssion.

79de Møde.

Torsdagen den 12te Februar.

(Forts.)

M. P. Bruun (forts.): Det er en Bemærkning, vi ofte faae Leilighed til at gjøre, at, naar der tales for og imod en Sag, benyttes Argumenter, der tilsyneladende ere de samme, snart for og snart imod. Det blev saaledes af den ærede Landstthingsmand fra Helsingør (Kirck) udtalt igaar, forsaavidt jeg opfattede ham rigtigt, at det vilde være en stor Urime- lighed at give Entrepeneuren for dette Jern- baneanlæg saa store Fordele; men jeg forstaaer ikke ret, hvorledes man paa samme Tid, som man paa ingen Maade vil indrømme Sand- synligheden af Rentabiliteten af Jernbanen, kan tale om en overdreven Fordeel for dem, som anlægge den; deres Fordeel bestaaer i Rentegarantien, men den kan ikke overstiges. Naar den ærede Landstthingsmand for 10de Kred (Wittichau), der er Medlem af Udval- get, yttrede noget Lignende i samme Retning, idet han bemærkede, at der til evig Tid skulde gives vedkommende Entrepeneurer eller Actio- nairer et saadant Fortrin, saa skal jeg dertil bemærke, at han derved har overseet, at Lov- udkastet indeholder en Bestemmelse om, at Sta- ten efter 25 Aar selv kan overtage Banen. Naar den ærede sidste Taler udtalte, at man vel maatte tage sig iagt for, at den Beskyld- ning skulde gjøres mod Rigsdagen og Thing- et, at man oekonomiserede i det Smaa og derimod var rundhaandet med store Summer, da er det en Anke, der meget ofte er ført imod Rigsdagen og navnlig den Deel af den lov- givende Magt, der er valgt umiddelbart af Folket; men derom maa jeg have en ganske anden Mening. Jeg troer, at det i Livet i det Hele, som ogsaa i Staten, er rigtigt sna-

rere at være oekonomisk i det Smaa, og til Støtte for denne ene Mening skal jeg anføre det gamle Ordsprog, at „man skal passe paa Skillingen, Daleren passer nok paa sig selv.“ Den Hovedtanke, der gjør sig gjældende baade for og imod, er fornemmelig den: kunne de Beføstninger, der skulle anvendes, svare til Nyt- ten af dem, staae de i Forhold til den Nytte, man vil opnaae? Det er egentlig derom, at den hele Strid dreier sig. Det nægtes lige- saalidt fra den ene Side, at Omkostningerne ere store, som det paastaaes fra den anden Side, at de ikke ere store; men Spørgsmaalet er, som sagt, dette: svare Beføstningerne til den Nytte, der skal opnaaes derved? Jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa en Sam- menligning, der vel oftere er bleven gjort, men som jeg dog ikke troer, at det vil kunne skade at komme tilbage til, nemlig Sammenligningen med Chausséer. Dersom der dengang, da man begyndte at anlægge Chausséer — jeg tænker mig, at vi dengang havde en lovgivende Forsamling — havde foreligget en Plan, der viste de be- tydkelige Beføstninger, Chausséeanlæggene med- føre, og, dersom man da tillige havde for- langt, at disse Chausséer skulde forrente deres Anlægsomkostninger, saa kunde det nok være, at man vilde have betænkt sig paa at give sit Samtykke dertil. Det vil ikke kunne nægtes, forekommer det mig, at noget Lignende med det, der saaledes er skeet med Hensyn til Chausséerne, — og at det er skeet, vil ikke kunne nægtes — vil maaskee om nogle Aar finde Sted her i Landet, naar man har besluttet sig til Jernbaneanlæg og har gennemført dem. Dertil kommer ogsaa, at, naar man sammen- ligner Datiden med Nutiden, turde Forholdet omtrent være det samme. Datidens Chausséer stode den Gang, da man begyndte at anlægge dem, det tør jeg antage, i samme Forhold til